

ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ БОТАНІЧНОГО САДУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ім. ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

На основі маловідомих архівних та опублікованих джерел проаналізовано процес виникнення Ботанічного саду Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара, зокрема, досліджено ініціативи інтелігенції Катеринослава щодо заснування Ботанічного саду.

Вивчення історії заснування Ботанічного саду при Дніпропетровському національному університеті (ДНУ) є метою даної роботи.

В основу дослідження покладено тлумачення поняття "Ботанічний сад": це територія, на якій з науково-дослідною, просвітницькою і навчальною метою культивують і вивчають рослини, які походять з різних країн світу та різних кліматичних зон. За визначенням Міжнародної ради ботанічних садів, ботанічний сад — це організація, яка має документовані колекції живих рослин та використовує їх для наукових досліджень, збереження біорізноманіття та освітніх цілей. Тому ми не розглядаємо історію створення казенних садів у Катеринославі (хоча, безумовно, вони вплинули на зародження ідей створення ботанічних садів), а переходимо одразу до розгляду спроб створення саме ботанічного саду у Катеринославі. Тих, хто цікавиться історією казенного саду у Дніпропетровську відсилаємо до статті одного з авторів дослідження [5].

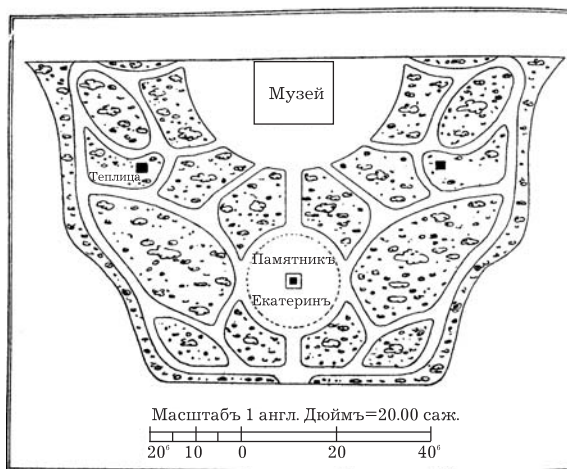
Першу спробу організувати Ботанічний сад у Катеринославі здійснило Катеринославське наукове товариство (КНТ), якому також належить провідна роль у багатьох наукових та культурних новаціях міста [16]. Питання щодо організації Ботанічного саду

КНТ розглянуло на першому своєму засіданні 19 травня 1901 р. У своїй доповіді "Об основании Научным Обществом в г. Екатеринославе Ботанического сада с музеем естественно-историческим и археологическим" голова товариства професор В.В. Курилов докладно розглянув історію створення і розвитку ботанічного саду в Парижі як зразка такої організації. Він звернувся до присутніх зі словами: "Мы находимся в двух шагах от обширного Потемкинського сада. Разнообразные насаждения этого сада, обособленное на окраине города местоположение, расположение по склону горы — все это наводит на мысль, что было бы вполне целесообразным основание здесь ботанического сада... То, что имеется, или, точнее сказать, имелось в нем, уже описано одним из наших членов — И.Я. Акинфиевым, и часть работы по систематике уже сделана. Далее, благодаря дружной работе Научного Общества, этот сад увеличивается новыми насаждениями, устраиваются пальмарииумы и т. д... Говоря о высшей степени благоприятных обстоятельств для основания ботанического сада при условиях пользования Потемкинским садом, мы, конечно, не предрешаем вопроса о том, где, в конце концов, найдет себе помещение Ботанический сад Екатеринославского научного общества..." [7, с. 25–26].

Відомий катеринославський ботанік І.Я. Акінфієв [17], який взяв участь в обговоренні доповіді, зазначив, що він "весь-

ма важним находит занятие под будущий ботанический сад самой южной части сада Потемкина и всего "Архиерейского оврага", так как эти места представляют по своим склонам большое разнообразие по световым и тепловым особенностям и потому могут быть очень полезны для разведения различных культур растений..." [9, с. 27]. За результатами обговорення Товариство прийняло рішення розробити проект Ботанічного саду і зробити все можливе для його втілення. Проте цьому задуму не судилося здійснитися. І першо-причиною можна вважати те, що всі сили товариства були спрямовані на заснування природничо-історичного музею. Створення і затвердження його статуту, побудова будинку музею, вирішення фінансових і управлінських проблем музею тощо розтягнулося майже на п'ять років. Тому розробка проекту ботанічного саду припинилась.

Коли було визначено місце для побудови будинку природничо-історичного музею, виникла ідея щодо відведення території для насаджень. На розгляд органу місцевого самоврядування було подано проект улаштування при музеї ім. О.М. Поля дендрологічного садка. За ініціативою В.В. Курилова правління КНТ організувало комісію у складі М.І. Алексеева, І.Г. Герчика, Г.І. Панафутіна, О.О. Освальда, І.О. Фоміна та С.Ф. Храмова, яка розробила проект дендрологічного садка та його кошторис. До складу комісії пізніше ввійшли І.Я. Акініф'єв, Б.Л. Гохгейм та О.Г. Недзельський [11]. На одному із засідань КНТ 1903 р. доповідь від комісії на тему "Об устройстве дендрологического садика при областном музее имени А.Н. Поля" зробив учений-лісівник І.Г. Герчик. Він представив план дендрологічного садка, з якого видно, що під нього було відведено територію навколо нинішнього музею та територію нинішнього скверу, в якому на той час стояв пам'ятник Катерині II, оскільки ці території становили єдине ціле. Планувалося, що

Проект дендрологічного саду на Соборній площі м. Катеринослава. 1903 р.

у ньому будуть "собраны представители древесных и кустарных форм как местной флоры, так и других местностей, могущих быть акклиматизированными при данных почвенных и климатических условиях" [10, с. 5]. Зокрема планувалося створити "при музее, помимо коллекций мертвой природы, собрания живых растительных видов, имеющих воспитательно-научное значение". На території дендрологічного садка планувалося розмістити теплицю, акваріум, навколо пам'ятника — "образовать круглую площадку радиуса 10 с. [ажней], на которой устроить фонтан для поливки, и образовать цветники". Теплица повинна була стати частиною оранжереї, призначеної "для воспитания декоративных растительных видов и акклиматизации" [10, с. 6]. Значну частину території планувалося виділити для розташування дендрологічних груп, з цією метою у проекті "намечены следующие предположения: 1) по обе стороны оставленной вокруг музея площадки по линии переднего фасада посадить коллекцию пирамидальных тополей: 2) вдоль остальных граничных линий создать живые изгороди и группы из высокорастущих и кустарных пород; 3) главная аллея по линии прилегающих

отрезов также должна быть окаймлена живой изгородью из низкорослых кустарных пород; 4) на отдельных отрезках расположить группы, придерживаясь порядка распределения древесных и кустарных пород по ботаническим семействам; 5) группы хвойных, как высокоствольных, так и кустарных, расположить в юго-восточном и юго-западном углах на отрезках, имеющих вид овалов: такое расположение хвойных дает красоту фона кустарным и дендрологическим группам..." [10, с. 6]. Структурна організація полягала у тому, щоб "расположить дендрологические группы древесных и кустарных пород в возможно красивом порядке, придерживаясь в то же время строго научной систематики видов древесной растительности". Таким чином, проект дендрологічного садка у Катеринославі ґрунтувався на певних наукових засадах і мав певні ознаки, які наближали його до ботанічного саду.

КНТ запланувало витрати товариства на упорядкування дендрологічного садка у розмірі 1000 крб. [12]. Проте місцева влада відмовила КНТ у виділенні території навколо музею для створення флористичної зони. У 1907 р. з міста поїхав "генератор ідей" у КНТ В.В. Курилов. І ідея створення дендрологічного садка якимось призабулася.

Другу спробу створити Ботанічний сад у Катеринославі ініціювали члени іншого товариства — Катеринославського відділення Російського товариства садівництва, яке було відомим у Російській імперії. Початком його діяльності вважається 25 травня 1858 р. — день, коли було затверджено статут цього товариства. У 2008 р. Росія широко відзначила 150-річчя від дня заснування зазначеного товариства. Відділення товариства було створено і в Україні, зокрема у Катеринославі. До складу відділення входило багато відомих фахівців-біологів — лісівників, ботаніків, садівників тощо.

На одному із засідань відділення було розглянуто пропозицію про організацію

ботанічного саду. З цією метою була створена Ботанічна комісія, до складу якої ввійшли І.Я. Акінієв, Б.Л. Гохгейм, І.О. Фомін, М.І. Харченко, С.Ф. Храмов та інші.

У доповіді комісії на урочистому засіданні товариства від 20 квітня 1914 р. так обґрунтовано ідею створення ботанічного саду: "... в будущем станет трудно и даже невозможно без этой культурной детали — охраны природы — воспроизвести действительную картину прежнего быта этой местности. Без яркой и живой характеристики растительности того времени., где некогда носился наш запорожец на своем резвом скакуне, или лежал, задумавшись, на зеленом ковре весенних цветов на берегу Днепра, любясь его непередаваемыми красотами. А между тем усиленный темп культурного развития местности ведет к тому, что скоро совсем не останется ни одного из видов тех трав и растений, свойственных той местности, которые росли в девственных некогда степях Екатеринославской губернии. Надо не забывать, что много из таких видов уже затеряно. Оставить же затеряться и остальные виды — это большой грех перед подрастающим поколением, перед грядущей историей. *А удержать их может только правильно организованный музей флоры — ботанический сад*" (курсив наш — Авт.) [1].

Однак задум "при помощи систематических коллекций живых растений" показать, "что растет и что может расти при наших почвенных и климатических условиях на открытом воздухе" залишився не реалізованим.

І все ж думка про необхідність створення ботанічного саду у Катеринославі ніколи не полишала науковців міста. Реалізації цієї ідеї сприяло відкриття у Катеринославі класичного університету, в якому працювало багато відомих біологів. Серед них брати Леонід Володимирович та Олександр Володимирович Рейнгарди [14, 15]. Свого часу їхній дядько Людвіг Васильович Рейнгард працював у Харківському

університеті консерватором ботанічного саду. Потім, працюючи у Новоросійському (Одеському) університеті, випросив у Опікунської ради університету під ботанічний сад університетський хутір на Малому Фонтані, який колись був дачею Рішельєвського ліцею. У 1880 р. за ініціативою Л.В. Рейнгарда на цей хутір було переведено ботанічний сад Новоросійського університету. Л.В. Рейнгард керував цим садом до свого повернення в Харківський університет у 1886 р.

На нашу думку, О.В. Рейнгарду були добре відомі праці В.І. Липського щодо започаткування Ботанічного саду при ВУАН та його плідна діяльність на посаді директора ботанічного саду при Одеському університеті з 1928 по 1936 р. За рік до того, як обійняти цю посаду, В.І. Липський так висловився з приводу ботанічних садів при університетах: "Університет — передусім установа навчальна, навчельська. Згідно з штатом, скрізь, де була кафедра ботаніки при університеті, повинен бути і ботанічний сад... призначений виключно для навчання, як лабораторія, як підсобник для студій над ботанікою, бо ж ботаніку як науку живу, не можна вивчати з книги, теоретично" [8, с. 6].

Питання щодо того, коли було створено і коли почав працювати ботанічний сад Дніпропетровського університету досі вивчені недостатньо. Цим пояснюються різні дати створення Ботанічного саду. У деяких публікаціях такою датою вважається 1929 р. [13].

О.В. Рейнгард зміг здійснити мрію дореволюційної інтелігенції і відкрити в місті Ботанічний сад на рубежі 1920–1930-х рр. На той час "незайманих" степів у Катеринославській губернії майже не залишилося, було утворено Дніпропетровський округ, а згодом і область. Постає завдання створити своєрідний екзотичний оазис на окраїні Дніпропетровська. На місці майбутнього Ботанічного саду наприкінці 1920-х рр. розташовувалися одноповерхові будиночки

О.В. Рейнгард — майбутній засновник Ботанічного саду ДНУ імені Олеся Гончара.
Фото 1907—1914 рр. З особистого архіву доц. І.О. Рейнгарда

Міських дач, канави і рови, декілька колодязів.

Організація Ботанічного саду в Дніпропетровську під час "сталінського стрибка" супроводжувалася неабиякими перипетіями. Про це свідчать документи, знайдені нами в Державному архіві Дніпропетровської області [6]. Згідно з ними роботи з облаштування ботанічного саду біля Міських дач розпочалися раніше, ніж у 1931 р. Найбільше інформації містить "Доповідна записка до організації в м. Дніпропетровському Ботанічного Саду", підписана його засновником і першим директором професором О. Рейнгардом. Аналіз цієї записки та інших джерел дає можливість відтворити справжню хронологію та обставини організації Ботанічного саду в Дніпропетровську. Ще в 1927–1928 рр. Дніпропетровська "Науково-дослідча кафедра біології" почала

клопотати про відкриття в місті ботанічного саду. Ініціатором та куратором цієї справи був завідувач "катедри" професор О.В. Рейнгард.

Рішення про створення Ботанічного саду в Дніпропетровську було вперше прийнято в 1929 р. 16 травня 1929 р. міська рада ухвалила "відвести під міський ботанічний сад 11 десятин землі в районі міських дач", забезпечити ботсад певною кількістю насіння та саджанців, а також провести планування ділянки "в порядку громадських робіт" [2, арк. 22]. А 23 грудня 1929 р. міськрада виділила на фінансування організації ботанічного саду 5000 крб.

Дніпропетровський ботанічний сад був заснований як спеціальна науково-дослідна установа на гроші міського бюджету. З 1 жовтня 1930 р. Ботанічний сад повністю перейшов на фінансування з держбюджету і надалі підпорядковувався сектору науки Народного комісаріату освіти УСРР у Харкові.

Що ж із запланованого вдалося втілити? Розповідають документи: "За весняні місяці [1930 р.] за рахунок відпущених коштів було переведено такі роботи: 1. Вся площа, що її відведено Ботсаду, зорана. 2. На території Саду проведено водогін в 185 метрів завдовжки. 3. На краю дороги посаджено алею в 500 дерев та жива огорожа. Проте восени 1930 року в зв'язку з переплануванням міста та відводом Інституту Інженерів Транспорту частини території ботсаду з алеєю дерев та водогоном їх треба буде переносити" [2, арк. 23]. Рейнгард просив на переоблаштування ботсаду 15 396 крб 60 коп. У записці згадується прохання "зробити огорожу (з колючого дроту) з боку вулиці" для запобігання можливому псуванню майна та саджанців з боку окремих відвідувачів.

Цікаво, що професор пропонував територію саду площею 13,05 га розбити на дві ділянки: "на одній площі в 8,5 га улаштувати парк, на другій вмістити науково-дослідницьку частину; ділянки розділити

топольовою алеєю". Рейнгард відмічав, що "предбачений парк є не лише ботанічним парком, але й повинен бути парком громадського користування" [2, арк. 29].

Рейнгард змушений був резюмувати: "таким чином вся попередня робота та потрачені кошти в тім разі, коли не будуть проведені в життя вищезгадані наші пропозиції підуть на марне й ідею про заснування в Дніпропетровському Ботанічного Саду доведеться відкласти на майбутні роки" [2, арк. 23].

Але цього разу ідея про організацію Ботсаду таки втілилася в реальність. Для чого ж довелося фактично двічі засновувати ботанічний сад? Під час "сталінського стрибка" кінця 1920-х — початку 1930-х рр. місто почало робити "великий стрибок" у південно-західному напрямку. Великі порожні ділянки землі на схід від Червоноповстанської балки стали об'єктом конкуренції різних установ. Саме місто закінчувалося тоді на розі вулиць Лагерної та Курінної (сучасний проспект Гагаріна та вул. Телевізійна).

Більшість вищих навчальних закладів Дніпропетровська було відкрито саме на початку 1930-х рр., у часи "соціалістичної модернізації". Їх треба було належним чином розмістити і створити інфраструктуру, тому район Міських дач став одним з епіцентрів інтенсивного будівництва. Одним з перших величезну ділянку землі під забудову отримав Дніпропетровський інститут інженерів транспорту (ДІІТ). У 1934 р. було збудовано радіовежу на розі сучасного просп. Гагаріна та вул. Казакова. Лінію Лагерної вулиці швидко подовжили, і нині саме вона розділяє території ДІІТу та ДНУ (з Ботанічним садом включно).

Коли шукали велику ділянку для корпусів ДІІТу, зупинилися на районі Міських дач. Однак з'ясувалося, що трохи раніше цю землю віддали... Ботанічному саду, вже розпочали посадку рослин та прокладання інженерних комунікацій, причому цей частково обжитий сегмент виявився прямо

на шляху Лагерної вулиці, оскільки ніхто не замислювався над перспективним плануванням району. Що ж робити? Влада вирішила — частину вже культивованих ділянок забрати і віддати ДПТ, а Ботанічному саду виділити додатково велику ділянку землі на східному схилі балки й наново засадити його рослинами. Дирекції Ботанічного саду в особі проф. Рейнгарда залишилося тільки прохати міську владу: "з огляду на те, що водогін протягом 185 м, що був улаштований на території саду, відійшов під територію Інституту Інженерів Транспорту, просити адміністрацію Інституту дати можливість... надалі прокласти водогін на території Ботсаду". І ще попросили "Звернутись до адміністрації Інституту Інженерів Транспорту з проханням на заміну тієї шкоди, що її зазнав Ботсад при переплянуванні міста (дерева та їх посадка, кілки, оранка ґрунту). Прийти на допомогу Ботсаду відпуском потрібних матеріалів..." [2, арк. 19]. Чи було це здійснено — достеменно невідомо.

28 травня 1931 р. Дніпропетровська міськрада відпустила Ботанічному саду "за рахунок фонду непередбачених витрат 4 544 крб." [2, арк. 14]. Це було значно менше, ніж передбачав Рейнгард у кошторисі, але достатньо "на перший раз" для нового облаштування Ботсаду. Рішення міськради стало "маленькою перемогою" Рейнгарда.

"Нове заснування" Ботанічного саду відбулося того ж 1931 р. Навесні, ще до офіційного рішення міськради, співробітники кафедри ботаніки Дніпропетровського інституту народної освіти (ДІНО, нині ДНУ) та студенти під керівництвом О.В. Рейнгарда розпочали першу висадку дерев на південно-східному схилі Червоноповстанської балки біля Міських дач. 13 травня 1931 р. міська газета "Зоря" повідомила, що "відкрито наукову установу — ботанічний сад (у районі міських дач) на площі 12 га" [3].

У березні 1934 р. газета "Зоря" писала: "ще 1930 року у Дніпропетровську (поряд з

міськими дачами) за вирішенням Наркомосу було розпочато садження ботанічного саду. За три роки свого існування сад значно виріс і поповнився рядом нових культур. Із відведених під сад 13,5 га, на сьогодні 8 га вже засаджено деревами 165 видів. Серед них є 60 видів дерев, що досі ніколи не росли в Дніпропетровську. Це корейський персик, кедр, манчжурський горіх, манчжурська оралія, японська вишня, китайська гліцинія, японський дуб, пробкові дерева і чимало інших" [4]. Відзначалося, що "організація ботанічного саду в Дніпропетровську дає можливість провадити науково-дослідну роботу в галузі геоботанічного дослідження всієї флори Дніпропетровщини" [4].

Наполегливість професора О.В. Рейнгарда у питанні влаштування ботсаду увінчалася успіхом. Засновник і перший директор ботанічного саду, який помер 1945 року, згідно із заповітом похований саме тут. Неподалік від оранжереї стоїть невеликий пам'ятник на могилі професора О.В. Рейнгарда — гранітне деревце з обрубаними гілками.

Діяльність ботанічного саду у Дніпропетровську відбивала усі зміни, які відбувалися у вищій школі України у ті часи. У 1933 р. вийшли дві постанови. Одна постанова Ради народних комісарів (РНК) УСРР (від 26 вересня 1933 р.) про мережу науково-дослідних інститутів, інша — про наукову базу державних університетів (21 липня 1933 р.). У цих постановах були розбіжності, які стосувалися і ботанічних садів. Одне з основних протиріч полягало в тому, що в новому "титульному" списку РНК УСРР [наукових установ], схваленому 26 вересня 1933 р., було "пропущено науково-дослідні установи, приєднані до університетів" [18, арк. 33]. До таких установ потрапили, на жаль, і ботанічні сади, зокрема Дніпропетровський. Нарком освіти звернувся з листом до РНК УСРР з проханням виправити становище і доповнити список "переліком тих установ, що їх

Могила О.В. Рейнгарда на території Ботанічного саду ДНУ імені Олеса Гончара.

Фото М.Е. Кавуна. 2007 р.

приєднано до системи університетів, а саме, ввести в титульний список "низку установ і серед них Ботанічний сад у Дніпропетровську". Це було особливо важливо, бо формувався бюджет на 1934 р. Ботанічні сади на той час були установами, які здійснювали підготовку й кадрів вищої кваліфікації, мали аспірантуру. У 1934 р. наказом Наркомосвіти в Одеському та Дніпропетровському ботанічних садах було припинено функціонування аспірантури, а аспірантів цих закладів передано відповідним університетам. Ці зміни відбувалися відповідно до постанови РНК СРСР від 13 січня 1934 р. "Про підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів" [18, арк. 182, 182 зв.].

Дніпропетровський ботанічний сад від самого початку вів плідну наукову робо-

ту, зокрема розробляв до початку Великої Вітчизняної війни комплексну проблему "Вивчення й освоєння флори, фауни й рослинного світу Південно-Східної України". Під керівництвом О.В. Рейнгарда ботанічний сад сприяв озелененню Дніпропетровська та інших міст регіону; у ботанічному саду було налагоджено тепличне господарство, яке стало експериментальною базою наукових досліджень співробітників саду та біологічного факультету Дніпропетровського університету.

1. Акинфиев И.Я. Екатеринославский отдел Российского общества садоводства: Исторический очерк его двадцатипятилетия // Отчет о деятельности Екатеринославского отдела Российского о-ва садоводства. — Екатеринослав, 1914. — С. 47–96. Те саме. — окремий відбиток. — Катеринослав, 1914. — С. 38.

2. Державний архів Дніпропетровської області. — Ф. 416. — Оп. 1. — Спр. 84.

3. Зоря. — 1931. — 13 трав.

4. Зоря. — 1934. — 18 берез.

5. Кавун М.Э. Адам Гуммель и формирование садово-парковых комплексов Екатеринослава (первая половина XIX в.) // Вопросы германской истории: Сб. науч. тр. / Редкол.: С. И. Бобылева (отв. ред.) и др. — Днепрпетровск: РИО ДНУ, 2005. — С. 30–45.

6. Кавун М. Ботанічний сад засновувався двічі: Історія створення унікального дендропарку // Дніпропетров. ун-т. — 2007. — № 3-4.

7. Курилов В.В. Обоснование Научным Обществом в г. Екатеринославе Ботанического сада с музеями естественно-историческим и археологическим // Зап. Екатеринослав. науч. об-ва. Материалы по истории возникновения Екатеринославского научного общества. — 1901. — Вып. 1. — С. 25–26.

8. Липський В.І. Ботанічний сад Української академії наук і його завдання // Ювілейний збірник на пошану академіка Д.І. Багалія. — К., 1927.

9. Матеріали по історії виникнення Екатеринославського научного общества // Зап. Екатеринослав. науч. об-ва. — 1901. — Вып. 1. — С. 27.

10. Местное научное общество. Об устройстве дендрологического садика при областном музее имени А.Н. Поля // Вестн. Екатеринослав. земств. — 1903. — № 6. — С. 5–6.

11. Отчет правления о деятельности Екатеринославского Научного Общества за 1903 г. // Вестн. Екатеринослав. земства. — 1904. — С. 177–179.

12. Протокол Общего собрания Екатеринославского Научного Общества 3 февраля 1904 г. // Вестн. Екатеринослав. земства. — 1904. — С. 242–244.

13. Рева А.Д. История биолого-экологического факультета Днепропетровского государственного университета. — Днепропетровск: Изд-во Днепропетр. ун-та, 1998. — 166 с.

14. Рейнгард И. Рейнгард Александр Владимирович // Немцы России. Энциклопедия: т. 3: П — Я / Редкол.: О. Кубицкая (пред. редкол.) и др. — М.: ЭРН, 2006. — С. 239 — 240.

15. Рейнгард И. Рейнгард Леонид Владимирович // Немцы России. Энциклопедия: т. 3: П — Я / Редкол.: О. Кубицкая (пред. редкол.) и др. — М.: ЭРН, 2006. — С. 241.

16. Савчук В.С. Естественнонаучные общества юга Российской империи: вторая половина XIX — начало XX вв. — Днепропетровск: Изд-во ДГУ, 1994. — 232 с.

17. Савчук В.С. Иван Яковлевич Акинфиев. — М.: Наука, 1996. — 110 с.

18. Центральний державний архів вищих органів влади України. — Ф. 166. — Оп. 11. — Спр. 352.

Рекомендувала до друку
Н.М. Трофименко

М.Э. Кавун, В.С. Савчук, В.Ф. Опанасенко,
А.Е. Пахомов

Днепропетровский национальный университет
имени Олеса Гончара, Украина, г. Днепропетровск

ИСТОРИЯ ВОЗНИКНОВЕНИЯ
БОТАНИЧЕСКОГО САДА
ДНЕПРОПЕТРОВСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО
УНИВЕРСИТЕТА ИМ. ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

На основе малоизвестных архивных и опубликованных источников проанализирован процесс возникновения Ботанического сада Днепропетровского национального университета имени Олеса Гончара. В частности, исследованы инициативы интеллигенции Екатеринослава, касающиеся основания Ботанического сада.

М.Е. Kavun, V.S. Savchuk, V.F. Opanasenko,
A.E. Pachomov

Oles' Gonchar Dnipropetrovs'k National University,
Ukraine, Dnipropetrovs'k

THE HISTORY OF FOUNDATION OF THE
BOTANICAL GARDENS OF OLES' GONCHAR
DNIPROPETROVS'K NATIONAL UNIVERSITY

On the base of little-known archives and also published sources the process of foundation of the botanical gardens of Oles' Gonchar Dnipropetrovs'k National University was researched. The initiatives of Ekaterinoslav intellectuals which concerned the process of foundation of the botanical gardens were studied.